

soroztassék azon tehetetlenek közé, kik csak mások szellemével tudnak beszélni: ez a halála minden ideálnak.

„A természet szemléltetésével kell a műérzést a gyermeknél fejleszteni; a legegyszerűbb dolgokat szemléltetve, nem képzelhető köztük olyan, mely fel nem tárná erőszak nélkül azt a harmóniát, mellyel rendelkezik.“

„— — —, de mind eme dolgok nem taníthatók az untató szürke tanteremben, ahol a tanulók akarva nem akarva tartózkodnak; kint a teljes napsugárban, szemben a széles láthatárral kell őket a titkokba avatni, hogy fakadjanak az ébredő szellemmel a harmónia és igazság érzetei.“

„A tapogatódzások első chaosa után, midőn a gyermek tudása a főbb dolgokra nézve tökéletesebb és mikor a keze szabadon és tetszés szerint utánoz, akkor avatkozzék bele a minden körülmények közt nagyfontosságú geometria, hogy tanítson formákat egymáshoz viszonyítani és a gyakori hasonlóságukat meglátni.“

Ez elég lesz tájékoztatónak.

S most még egyet: A francia tanügy vezetői a rajztanárok szakszerű és egyöntetű kiképzésének szükségét érzik; e témát tárgyalva a kongresszus határozatképen kimondta, hogy a létesítendő újítások sorában első helyet foglal el egy francia rajztanárképző-intézet. Mintaképpül a budapesti Mintarajziskolát és Rajztanárképzőt állították fel, melynek szervezetről részletes ismereteik vannak s melyről a legnagyobb elismerés hangján nyilatkoztak. Különösen M. Guébin, Páris városának rajztanfelügyelője, a kongresszusnak szellemi vezére s tán legtevékenyebb tagja, a hozzám írt levélben még utólagosan a leghízelgőbb szavakkal említi ezt a magyar intézetet, mely szervezeténél, példás vezetésénél és az általa felmutatott eredményeknél fogva nemcsak dicséretet és elismerést, hanem egyenes utánzást érdemel.

Nem fogja elmulasztani, úgymond, a legbensőbb tanulmány tárgyává tenni a magyar Rajztanárképzőt, midőn a hasonló francia intézet szervezése a megvalósulás stádiumába lép, mert legnagyobb óhaja, hogy ez utóbbi méltó legyen és hasonló eredményeket mutathasson fel mint a magyar intézet.

Magyar iparművész kitüntetése külföldön.

Lakatos Artur tanárt, ki a párizsi őszi nagy szalonban 2 képpel és 10 iparművészeti művel szerepelt, a Szalon vezetősége Hoetgar szobrász ajánlatára törzstagga (sociétaire) választotta, amely kitüntetés az örökös tagságon kívül a jurymentes kiállítási jogot is biztosítja.

Nyilvános kereskedelmi szakkönyvtár.

A m. kir. Kereskedelmi Múzeum szakkönyvtára, mely több mint 13.000 kereskedelmi érdekű könyvet (címtárakat, gazdasági jelentéseket, áruforgalmi kimutatásokat stb.) tartalmaz, rendszeren d. e. 9—2 óráig van nyitva. A téli hónapokban a szakkönyvtár hetenként kétszer (kedden és pénteken) este 6—8-ig is nyitva van. A könyvtárba mintegy 150 bel- és külföldi szaklap is jár.

Kapl Emich zu Leiningen-Westerburg gróf

nem régen elhunyt Pasingban,

München mellett, 50 éves korában. A nálunk is jól ismert világhírű ex-libris gyűjtő a genealogia, a heraldika és a pecséttan hívatott művelője volt. Mielőtt e tudományágak művelésére adta volna magát, katonatiszt volt a 14-ik huszárezrednél Kasselen. Később otthagya a katonaságot, Pasingba vonult vissza és megvetette alapját világszerte ismert ex-libris gyűjteményének. E gyűjtemény a legnagyobb a kontinensen és körülbelül 40.000 darabból áll. Az ex-libris fejlődéséről angol és német nyelven írt jelentékeny műveket és azonkívül a szakfolyóiratoknak is fáradhatatlan munkatársa volt. Legismertebb könyve a: Deutsche und österreichische Bibliothekzeichen, mely 1901-ben Stuttgartban jelent meg. Az 1891-ben megalakult berlini Ex-libris egyesület az ő fáradozásainak köszöni létrejöttét. Művei halála után is fentartják emlékét.

Helyeigazítás.

Lapunk legutóbbi számának 208/a oldalán közölt két szöveg nem a kassai javítóintézet ipariskolájában, hanem a kés márkai állami szövőipari szakiskolában készült.

SZAKFOLYÓIRATOK SZEMLEJE.

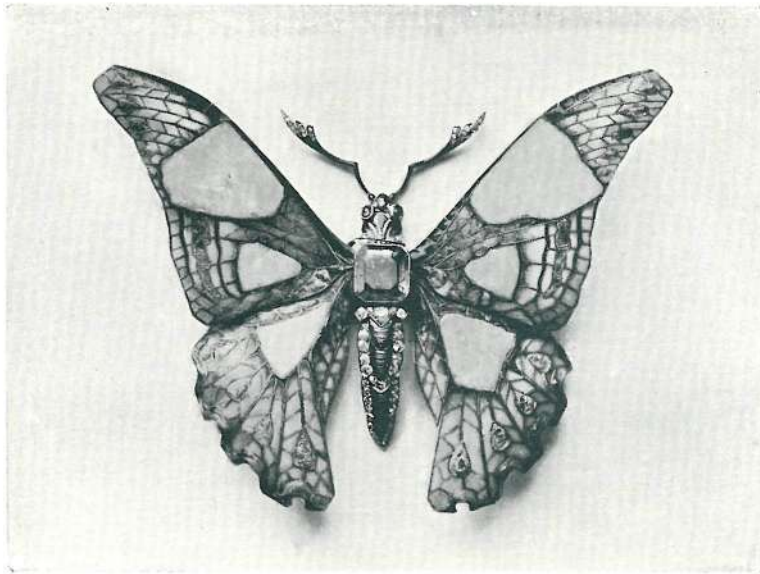
Építészet. A Zeitschrift für bild. Kunst f. évi 10. (júliusi) számában Teodoriknak ravennai síremlékét ismerteti Jos. Durm építészettörténeti szempontból és a kétes kérdések tekintetében igyekszik feleletet adni. Értekezését számos rajz díszíti.

A szerkezeti igazságnak és díszítésnek viszonyáról közöl cikket az Architekt. Rundschau 1906. évi 9. füzeté, amely cikkben az újabb építészetnek ezirányú törekvései néhány példával röviden jellemezve vannak.

Az Architektonische Rundschau f. é. 10. számában az ezidei drezdai kiállítás építészetéről és művészetéről ír cikket C. Zetsche; a folyóirat 1-ső és 2-ik mellékletében pedig kizárólagosan a kiállítás épületei vannak ismertetve néhány alaprajz és egyéb kép kíséretében. — Ugyanazon folyóirat 12. számában pedig a nürnbergi jubileumi kiállítást tárgyalja hasonló módon ugyancsak C. Zetsche, a mellékletekben pedig szintén a kiállítás épületei kerülnek részletesebb bemutatásra. Illusztráció itt is van néhány.

Magdeburgnak újabb építészetéről olvashatunk rövidebb értekezést az Architekton Rundschau 1906. évi szeptemberi számában B. Hanffmanntól; cikkét számos kép kíséri.

299.

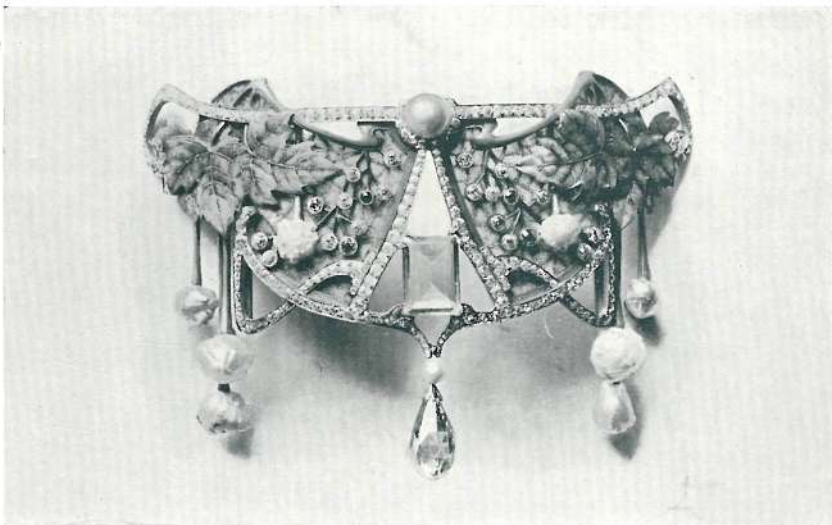

MILANÓI
KIÁLLÍTÁS.
BELGA
CSOPORT.

299. ZOMÁNCOS
ÖVCSATT
METSZETT
KÖVEKKEL.

PH. WOLFERS.

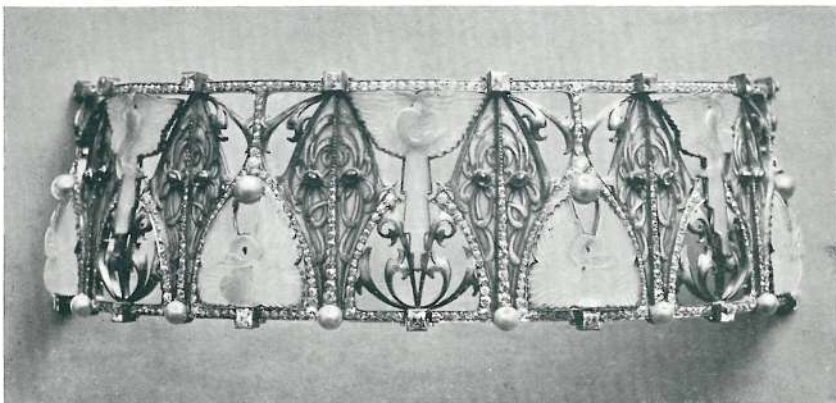
300.

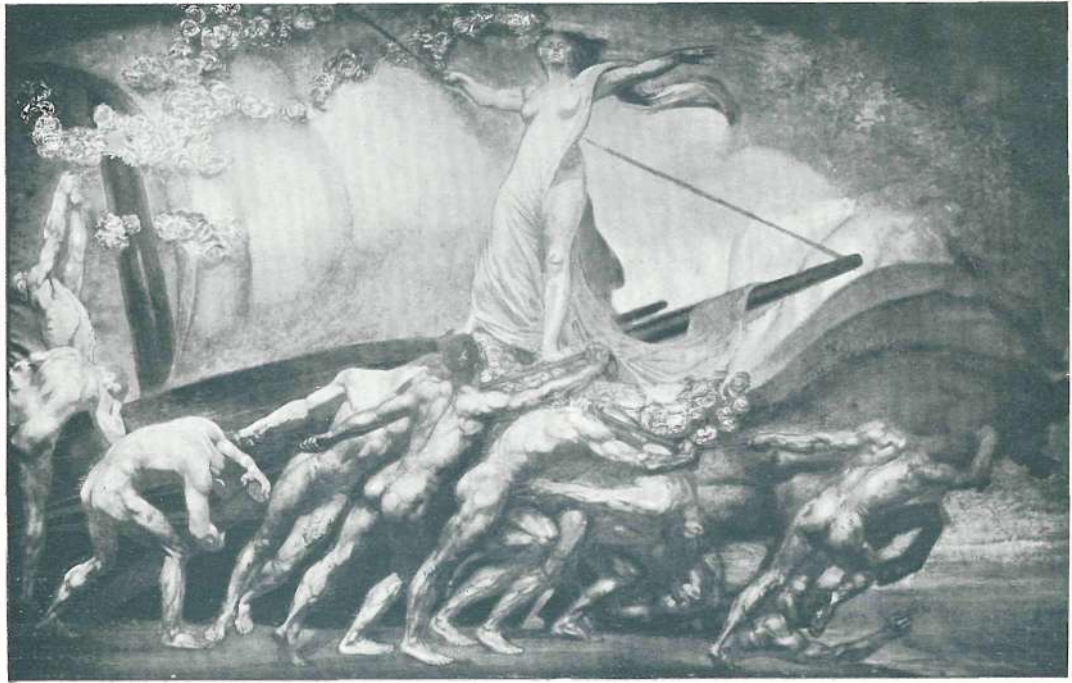
300. ZOMÁNCOS
ÖVCSATT
GYÖNGYÖKKEL.

301. NYAKÉK
ZOMÁNCCAL,
GYÖNGGYEL
ÉS GEMMÁKKAL.

301.

302.

302. ÉMILE FABRY : GYARMATOSÍTÁS.

MILANÓI KIÁLLÍTÁS BELGA CSOPORTJA.

303.

303. LIÉGE-I TEREM.
TERVEZTE
LÉON SNEYERS.

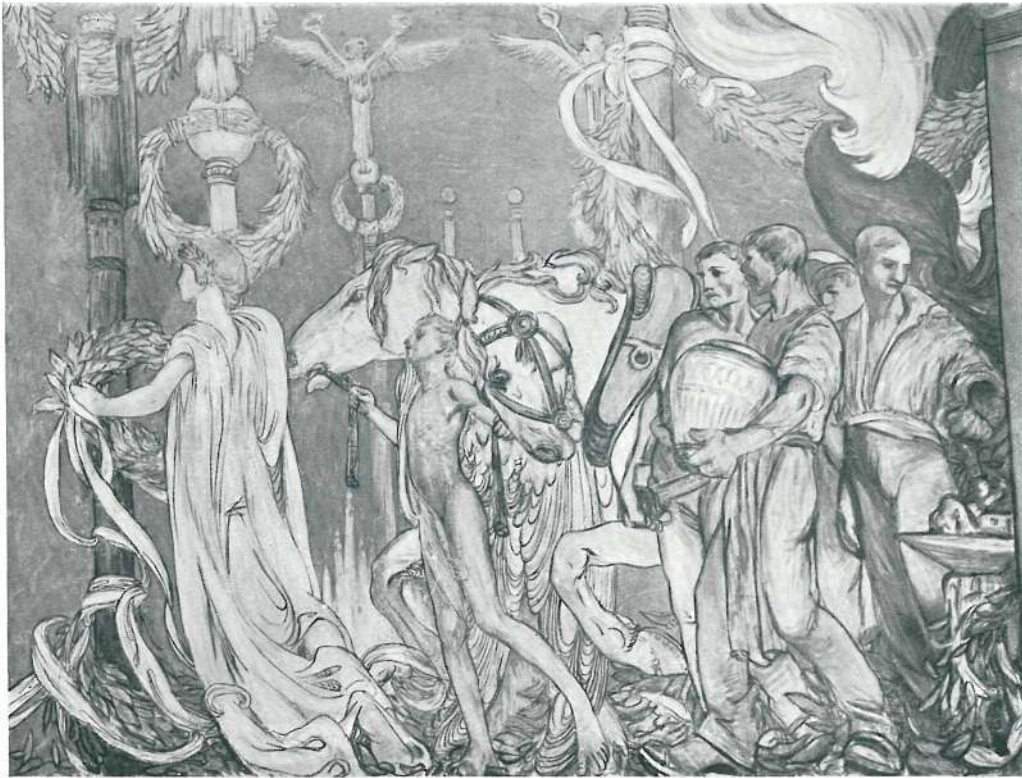
E. BERCHMANS FALI-
KÉPÉVEL.

304.

304. GALILEO CHINI: A ROMBOLÁS NEMTŐI TÚZZEL PUSZTÍTJÁK EL A KIÁLLÍTÁST.
(Az augusztus 3-iki tűz allegóriája.)

305.

305. GALILEO CHINI:
AZ IPARMŰVÉSZEZET DIADALMAS VISSZATÉRÉSE.

MILANÓI KIÁLLÍTÁS
ÚJ OLASZ CSOPORTJA.

306.

ITATÁS.

307.

FÖLDMÍVES.

308.

KŐTÖRŐ.

309.

BÁNYAMUNKÁSNŐ.

310.

TEHERHORDÓ.

306-310. C. MEUNIER BRONZSZOBRAI.

MILANÓI KIÁLLÍTÁS BELGA CSOPORTJA.

A *Stúdio* angol folyóiratban (augusztusi szám) G. Bröchner északvidéki művészek hajlékait mutatja be írásban és képen.

A *Deutsche Kunst u. Dekoration* júliusi számában röviden, de annál több gyönyörű képpel mutatja be K. Hardenberg az ismeretes Villeroy és Boch mettlachi keramikai gyár téli kertjét. A keramikai alkotás minden tekintetben dicséri mesterét: Max Hans Kühne drezdai építész.

„Típusos és új a terművészet terén“ címmel a *Deutsche Kunst u. Dekoration* f. é. szeptemberi számában E. Zimmermann a drezdai kiállítás alkalmából erről a témáról hosszabb cikket írt, amelyben a terművészet újabb feladatait fejtegeti és az idevágó kérdéseket újabb szempontokból beszéli meg. Fejtegetései körébe vonja a terművészet egyik életető elemét: a bútort is.

A *Zeitschrift f. bildende Kunst* f. évi októberi számában Burgosnak, a spanyol gótikus építőművészet egyik érdekes helyének, emlékeiről ad ismertetést A. Demiani. A spanyol gótikának Burgos és környéke egyik főhelye a katedrális ennek középponti főalkotása. Cikkíró a spanyol gótikának ismertetését, — amennyire ily rövid cikk keretén belül lehetséges — adja. Ebben a közölt 19 kép nagyban segítségére van.

Díszítő művészet. A *Kunst u. Handwerk* 9-ik számában folytatását találjuk a „Des Kunsthandwerks junge Mannschaft“ cím alatt fiatal német díszítő-művészek működéséről szóló ismertetésnek. Bennünket nem a nevek érdekelnék (jelenleg M. Pfeiffer és A. Viegelmann van soron), hanem az eljárás, a cselekedet. Mind a két jellemzést képek élénkítik.

Ugyancsak a *Kunst u. Handwerk* 9-ik száma a Herkomer-pályázat (automobil-verseny) díjtárgyait ismerteti írásban és képen.

Ugyanezen folyóirat 10-ik számában a XV. szövetségi lövészünnepély díj-díztárgyainak ismertetése van. Ezt is egy néhány érdekes képpel kíséri.

Szállítható freskókról, melyeknek teremtője S. F. Hormann Münchenben, közöl cikket a *Kunst u. Handwerk* 12-ik számában O. Lasser, értekezvén a falfestéstechnikáról és ezzel kapcsolatban a szállítás lehetőségéről és módjáról.

A díszítő művészeteknek a párisi Salon 1906. évi kiállításáról egy az egész füzetet elfoglaló és számos szép képpel ékesített cikket hoz az „*Art et décoration*“ f. évi júniusi füzeté. Írója M. P. Verneuil.

A francia „*Revue des deux mondes*“ folyóiratban (júniusi szám) Robert de Sizeranne a kiváló író és esztétikus megkülönböztetésekből gazdag cikket ír a „sentiment décoratif“-ról vagyis a díszítő-érzékről az 1906. évi salonok kiállításán.

A *L'art décoratif* júniusi száma Ed. Uby tollából egy modern intérieur fölötti elmefuttatást közöl.

Luzernnek kovácsolt vasból való cégjelvényeiről és egyéb vasműveiről a *Stúdio* (szeptemberi szám) A. Elliotnak 10 rajzzal kísért cikkét hozza.

A díszítmény — ornament — lényegéről értekezik P. Bröcker a *Deutsche Kunst u. Dekoration* f. évi októberi számában.

Szobrászművészet. A sokat tárgyalt és sokszor kiegészített Laokoon szoborcsoportozatnak egyik legújabb kiegészítését mutatja be a *Zeitschrift f. bild. Kunst* f. é. 10-ik (júliusi) számában néhány kép kíséretével Gius. Coceva.

A kertnek plasztikai régi díszítési tárgyairól: „*Alte Gartenplastik*“ címmel emlékezik meg J. Aug. Lux, a *Kunstgewerbeblatt* júliusi számában. Rövid cikkét néhány kép is kíséri.

A reneszánszidők egyik kedves mesteréről, a modenai Antonio Beganelliről és munkáiról, olvashatunk a *Zeitschrift f. bild. Kunst* f. é. augusztusi (11.) számában S. Weber tollából, amely cikkében szerző a modenai és szomszéd egyéb mesterek egymásra való befolyását igyekszik világossá tenni, alapul vévén Antonio Beganellinek és testvérének Lodoviconak munkáit.

Az *Art et décoration* júliusi számában Leonardo Bistollinak Segantini-emlékét ismerteti F. Gaevaert, a szobormű képmása kíséretében.

Ugyancsak az *Art et décoration* júliusi száma a Szalonok szoborműveiről értekezik Paul Vitry és a kiváló alkotásokban gazdag kiállítás számos munkájának képét is közli.

Gustave Micheiről, a francia szobrászról és művészetéről, az *Art et décoration* f. é. szeptemberi számában Henry Marcell ír ismertetést és méltatást. Sorait a művész alkotásainak 12 képe és a művész arcképének mása kísérik.

R. Bugattiról, az olasz szobrászművészről, a *Stúdio* folyóirat júniusi számában M. Horteloup, a művész állatcsoportjainak több fölvetelével egyetemben méltató elismerést ír.

Amerikának egyik jelenkori kiváló szobrászművészt Ch. H. Niehaust a *Stúdio* folyóiratban (júliusi szám) jellemzi Anonymus. Több kép kíséri a cikket.

A *Stúdió*nak mindenfelé kiterjedő figyelme folytán, az októberi számban Henri Teixeira de Mattos, egy spanyol szobrászművészről is kapunk értesítést. H. Macfall mutatja be művészetét egy rövid cikk keretében és néhány illusztrációval.

Ötvösség. A *Kunstgewerbeblatt* f. é. júliusi (10.) száma a hamburgi „*Ratssilberschatz*“ vagyis városi tanács ezüstkincsének egy újonnan készült nevezetes darabjáról emlékezik meg: egy ezüsttál (bowlé) az, amelyet Gottfried Sempernek, a nagy építésznek és írónak rajza alapján készítettek Hamburgban. Az eredeti tervrajz mása és a szép dísz tárgy képe kísérik a leíró cikket. Drezda városa megrendelésére K. Gross készítette nagy asztaldíszének ismertetését találjuk a *Deutsche Kunst u. Dekoration* szeptemberi számában. Az ezüstből és elefántcsontból készült munkát néhány kép mutatja be.

Népművészet. A népművészetről ír G. Seyffert a *Kunstgewerbeblatt* f. é. szeptemberi (12.) számában a drezdai 3-ik német iparművészeti kiállítás alkalmából; és a kiállításon tett észleleteit a népművészet kérdésével hozza kapcsolatba.

Népművészet és közgazdaság címen C. Joh. Fuchs-nak Drezdában tartott előadását a Kunstgewerbeblatt f. é. októberi száma kivonatossan közli. A kapitalizmusnak a népművészetre gyakorolt veszedelmét és ennek amattól való védekezését magyarázza.

Művészeti ipar. Érdekes cikket közöl a Kunstgewerbeblatt júliusi (11.) száma. „Kunstgewerbliche Rundschau“ cím alatt a porosz keresk. és ipari miniszterium által Amerikába (a st.-louis-i kiállításra) küldött biztosa jelentéséből. Cikkünk tulajdonképpen e jelentésnek ismertetése, de mint olyan is általános érdeklődést bír, mert az amerikai iparművészeti viszonyokat (termelést, fogyasztást, iskolázást) tárgyaló jelentésből sok adatot közöl.

A nürnbergi kiállítás művészeti iparáról hosszabb cikket olvashatunk a Kunst und Handwerk ezidei 10., 11. és 12. számaiban, amelyekben úgy a csoportok, valamint a kiállítók ismertetése foglaltatik; számos kép kíséri a szöveget.

Bútop. Újajta alakítású zongorákról és harmonikumokról (a drezdai kiállításról) olvashatunk a Deutsche Kunst und Dekoration szeptemberi számában E. Zimmermann ismerteti azokat és néhányának képét is közli.

Kerámika. A drezdai 3-ik német iparművészeti kiállítás adott alkalmat E. Zimmermannnak, hogy a német keramikus újabb művészetről összefoglaló cikket írjon. Cikkét a Kunstgewerbeblatt f. é. szeptemberi (12.) száma közli, számos kép kíséretében.

Az Art et décoration szeptemberi számában a nagy tűzű cserépedényekről (Céramiques de grand feu): a kemény porcellánról és az ú. n. grès-cérame-ról értekezik kimerítően T. Doat. Dolgozatát nagyrésztben a szakembernek írta. Számos illusztrációt is közöl. (Folyt. köv.)

A meissen (Szászország) királyi porcellángyár új porcellánjairól ismertető cikket közöl a Deutsche Kunst u. Dekoration f. é. augusztusi (11.) száma C. Lehnertről. A porcellánművészet magas fokán álló jelenlegi produkcióról elismerőleg szól a cikk írója.

Textilművészet. A „Revue de l'art ancien et moderne“ júniusi számában Raymond Cox a lyoni textiltörténeti múzeum konzer-vátora a kopt szövetek osztályozásáról értekezik.

Sok képpel ékes hosszabb cikket olvashatunk az Exposition de dentelles anciennes et modernes-ről az „Art et décoration“ f. é. augusztusi számában L. Deshairstól.

Az Art et décoration f. é. szeptemberi száma E. Grasset a Galliera-múzeumban rendezett selyemszövetek kiállítását ismerteti s kiváló szakavatottsággal teszi meg észrevételeit a selyemszövetnek esztétikájáról.

Ausztriai régibb időbeli paraszthímzésekről ír A. S. Levetus a Studio júliusi számában. 22 drb illusztráció kíséri a szöveget.

Lakásbependezés. A modern díszítő művészetnek és lakásberendezésnek egy sajátos példáját mutatja be J. Taylor a Studio f. é. októberi számában írásban és képpel. Egy glasgowi

teaháznak helyiségeit: biliárd-, étkező-, társalgó- stb. ismerjük meg egy sor képpel, amely gondolkozóba ejti a szemlélőt egyrészt az idegen kényelem, másrészt művészetének tekintetében.

Ékszer. Ausztria népies jellegű ékszereiről (a bécsi, gráci, lemergi, stb. múzeumokból) közöl érdekes cikket A. S. Levetustól a Studio 1906 szeptemberi száma. A cikkben a tárgynak nemcsak érdekességéről, hanem tanulságos voltáról is szól és állításait 33 szép ékszernek fotografikus felvételével igazolja.

Gyermekjáték. A Studio f. é. augusztusi számában A. S. Levetus modern bécsi gyermekjátékokat mutat be, számos képpel, mely utóbbiak közül több az ebben az irányban lábrakapott túlzásokról ékesszóló bizonyítékot tesz.

KÜLFÖLD.

Aachenben az ottani domban lévő Nagy Károly-féle koporsót felsőbb engedéllyel Lessing, a berlini iparművészeti múzeum igazgatójának régi szövegetről szóló tanulmányaihoz szolgáltatandó adatok szerzése céljából júliusban kinyitották (utoljára ez 1861-ben történt). A koporsóból két szövetet ki is vettek és lefénnyképezésre Berlinbe szállították, honnan a kellő vizsgálat után eredeti helyükre kerülnek.

Bajopopszág Pfreimd nevű kis városkájában a nyáron érdekes leletre bukkantak egy ház átépítésénél. A falban egy vászonkendőbe csavart aranyozott kelyhet találtak; továbbá egy zöldre festett és díszített kis vasládát, amelyben egy ékes selymekendő alatt aranyból és ezüstből és egyéb anyagból készült negyvenöt darab tárgy volt elhelyezve. A kincsek találója a leletet a bajor orsz. bizottságnak bejelentette, s így a tárgyak a műtörténet számára is hozzáférhetőek lettek. Van közöttük néhány kehely, edény, két női öv, evőeszköz és ékszerek egész sora.

Bécs. Az alsó-ausztriai érdekelt körök egy Bécsben felállítandó országos múzeum létesítésén fáradoznak. A mozgalom élén az alsó-ausztriai „Verein für Landeskunde“ áll.

Beplin. A berlini német százévi kiállítás 70,000 kor. deficittel záródott, amelyet a német művészeti szakvélemény, a kiállítás szellemi nyereségét és jelentőségét tekintve, szót sem érdemlő kicsinységnek tekint és mond.

Az ismeretes Antikensammlung újjárendezése be van fejezve. A pergamoni lelet és a reneszansz művek-